

ਵੀਰਵਾਰ

ਸਪੈਸ਼ਲ

ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼

ਨੂੰ ਰੱਖੋ ਕੰਟਰੋਲ

ਬੁਝਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਗਪਗ 8 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੀਅ ਚਰੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (946) ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2045 ਤਕ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 13.5 ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲ 2019 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 16 ਫੀਸਦੀ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਬੁਝਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਗਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਖਮੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ, ਸਟਰੋਕ, ਕਿਡਨੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਸ਼ੁਗਰ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦਿਲ ਦੀਆਂ

ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖਤਰਾ

ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਸ਼ੁਗਰ ਕਾਰਨ ਖੂਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਦਿਲ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੁਗਰ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਡਨੀ ਰੋਗ

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਬੁਝਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੰਤਰਿਕਾ ਦਾ

ਨੁਕਸਾਨ

ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਨਿਊਰੋਪੈਥੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਸ਼ੁਗਰ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਲੱਡ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਕਾਰਨ ਨਸਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿਗਨਲ ਭੇਜਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸੁਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਨਿਊਰੋਪੈਥੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੈਰੋਪੈਥੀ ਹੈ।

ਤੁਣਾਅ

ਡਾਇਬਿਟੀਜ਼ ਤੇ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਿੱਧਾਂ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੇਚੈਨੀ ਤੇ ਚਿੜਚਿੜਾਪਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ੁਗਰ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮੂੰਹ ਦੀ ਸਿਹਤ

ਵਿਗੜਦੀ ਹੈ

ਸ਼ੁਗਰ ਕਾਰਨ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਲਾਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੂੰਹ ਅਕਸਰ ਸੁੱਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਲਈ ਵੀ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਗਰ ਕਾਰਨ ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੀ ਸੋਜ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਗਣਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੂੰਹ ਦੇ

ਛਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਣਸੀ

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਤੰਤਰਿਕਾ ਤੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਬਲੱਡ ਵਲੋਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਿਣਸੀ ਅੰਗ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੋਵਾਂ

ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ ਡਰਾਈਵ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਬਲੱਡ ਸ਼ੁਗਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

